



**HOTĂRÎRE**  
**pentru revizuirea Avizului Curții Constituționale nr.4 din**  
**26 decembrie 2000 “Privind constatarea circumstanțelor**  
**care justifică dizolvarea Parlamentului”**

**nr. 20 din 27.11.2009**

*Monitorul Oficial nr.174-176/23 din 04.12.2009*

\* \* \*

În numele Republicii Moldova,

Curtea Constituțională în componența:

Elena SAFALERU – judecător, președintele ședinței

Alina IANUCENCO – judecător

Victor PUȘCAȘ – judecător

Petru RAILEANU – judecător

Valeria ȘTERBEȚ – judecător-raportor

grefier – Ludmila Zadorojnîi, conducîndu-se după prevederile art.72 din Codul jurisdicției constituționale, a examinat din oficiu în ședință plenară dosarul pentru revizuirea Avizului Curții Constituționale nr.4 din 26 decembrie 2000 “Privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului”.

Drept temei pentru examinarea dosarului a servit Decizia Curții Constituționale din 23 noiembrie 2009 privind revizuirea Avizului nr.4 din 26 decembrie 2000, adoptată în conformitate cu art.72 din Codul jurisdicției constituționale.

Examinînd materialele dosarului și audiind informația prezentată de judecătorul-raportor, Curtea Constituțională

**A CONSTATAT:**

**1.** La 26 decembrie 2000, la sesizarea Președintelui Republicii Moldova, dl Petru Lucinschi, Curtea Constituțională a adoptat Avizul privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului. În partea descriptivă a avizului, pe lângă alte teze, Curtea a enunțat următoarele: *“De remarcat că din textul art.78 alin.(3) și (4) din Constituție reiese că la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie să participe cel puțin doi candidați. În caz contrar, în lipsa alternativei, ar avea loc nu alegerea, ci desemnarea de facto a șefului statului de către Parlament.”*

Prin Decizia din 23 noiembrie 2009, prin care s-a dat curs demersului judecătorului Victor Pușcaș pentru excluderea din aviz a textului precitat, în temeiul art.72 alin.(1) lit.b) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea a declanșat procedura de revizuire a Avizului nr.4 din 26 decembrie 2000 “Privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului”.

**2.** Potrivit prevederilor art.72 alin.(1) lit.b) din Codul jurisdicției constituționale, revizuirea hotărîrii și avizului se efectuează în cazul în care se modifică prevederile Constituției, ale legilor și ale altor acte normative, în al căror temei a fost pronunțată hotărîrea și emis avizul.

Astfel, prin Avizul nr.4 din 26 decembrie 2000 Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, problemă care făcea obiectul sesizării. Pornind de la situația de facto privind desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova în decembrie 2000, în partea descriptivă a avizului Curtea s-a referit și la procedura de alegere a Președintelui.

**3.** Potrivit art.78 alin.(6) din Constituție, procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova este stabilită prin lege organică.

În exercitarea acestei obligații constituționale, Parlamentul a adoptat Legea nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, care conține norme speciale în acest domeniu, iar prin Legea nr.49-XVIII din 30.10.2009 “Pentru modificarea Legii nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova” a stabilit că scrutinul prezidențial poate avea loc și în cazul în care la funcția de Președinte al Republicii Moldova candidează o singură persoană. Cu referire la modificările operate în lege Curtea și-a expus poziția în Decizia din 23 noiembrie 2009 (dosarul nr.26b/2009).

Astfel, ca urmare a modificării Legii nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, avizul necesită a fi revizuit, excluzându-se textul respectiv.

Pentru motivele arătate, călăuzindu-se de art.135 alin.(1) lit.f) și art.140 din Constituție, art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.62 și art.72 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

#### **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se revizuieste Avizul Curții Constituționale nr.4 din 26 decembrie 2000 “Privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului”.

2. Din partea descriptivă a Avizului nr.4 din 26 decembrie 2000 se exclude enunțul: “*De remarcat că din textul art.78 alin.(3) și (4) din Constituție reiese că la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie să participe cel puțin doi candidați. În caz contrar, în lipsa alternativei, ar avea loc nu alegerea, ci desemnarea de facto a șefului statului de către Parlament*”.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

**PREȘEDINTELE ȘEDINȚEI  
CURȚII CONSTITUȚIONALE**

**Elena SAFALERU**

**Chișinău, 27 noiembrie 2009.  
Nr.20.**

#### **OPINIE SEPARATĂ**

**expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională  
și art.67 din Codul jurisdicției constituționale**

Împărtășind poziția de drept a Curții Constituționale exprimată în Hotărârea nr.20 din 27 noiembrie 2009 pentru revizuirea Avizului Curții Constituționale nr.4 din 26 decembrie 2000 “Privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului”, în același timp îmi exprim dezacordul cu sintagma “... prin care s-a dat curs demersului judecătorului Victor Pușcaș pentru excluderea din aviz a textului precitat...” din cuprinsul alineatului doi din pct.1 al hotărârii.

Garantarea supremației Constituției, apărarea principiilor și normelor constituționale, exercitarea controlului constituționalității în calitate de unică autoritate de jurisdicție constituțională, forța și efectele juridice ale hotărârilor și rolul exclusiv în asigurarea echilibrului și limitarea puterilor în stat prestabilesc statutul deosebit al Curții Constituționale ca organ politico-jurisdicțional.

Avînd în vedere statutul deosebit al Curții Constituționale, legislatorul a stipulat în art.23 din Legea cu privire la Curtea Constituțională că jurisdicția constituțională se exercită în ședințe plene (plen).

Potrivit art.72 alin.(1) din Codul jurisdicției constituționale, revizuirea hotărârii și avizului se efectuează numai la inițiativa Curții Constituționale, prin decizie, adoptată cu votul majorității judecătorilor ei.

În cadrul ședinței în plen din 23 noiembrie 2009 Curtea a adoptat decizia de revizuire a Avizului nr.4 din 26.12.2000, fapt reținut în partea introductivă a hotărârii. Decizia exprimă voința colectivă a plenului Curții, și nu a unui judecător, și doar această decizie constituie drept temei pentru revizuirea avizului Curții.

Prin urmare, un judecător nu-și poate aroga calitatea de subiect în drept să inițieze revizuirea unei hotărâri sau a unui aviz, acest drept aparținînd doar Curții Constituționale.

Astfel, consemnarea numelui oricărui judecător, în cazul concret al judecătorului Victor Pușcaș, într-un act oficial al Curții învederează că judecătorului i se atribuie rolul plenului, ceea ce este inadmisibil.

Consider că sintagma “... prin care s-a dat curs demersului judecătorului Victor Pușcaș pentru excluderea din aviz a textului precitat...” din alineatul doi din pct.1 al Hotărârii nr.20 din 27 noiembrie 2009 încalcă prevederile art.23 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.72 din Codul jurisdicției constituționale și vine în contradicție cu partea introductivă a hotărârii.

**JUDECĂTOR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE**

**Alina IANUCENCO**

**27 noiembrie 2009**